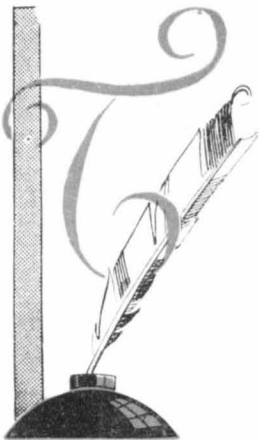

ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

Ο ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΘΥΡΥΛΟΣ

"Άγνωστα επεισόδια της ζωής του ποιητού. Η τελευταίος ημέρες του. Ο θάνατός του. Στιχοί του οαυρικί. Πως έπρεφ-
τεφε τὸ τέλος του. Τὸ πρῶτε του ποιημα καὶ Ὁ Θεωδωρική Γρίθας. Ὁ Ἀχιλλεύς Παράσχος καὶ τὰ λευκώδια. Ἡ κεφαλαίρειξ
του. Ἐλλήνες καὶ Ἀλλεανεί. Ἡ ὤμερρη τῶ Ἀχιλλέως, κτλ.

Ι σημαίνει κ' ἄν περὸν τὰ χά-
νια ; Ἡ ποιητὸς τῶ Ἀχιλλέως
Παράσχος στέκει ἀτάραχτη μέ-
σα στὴν καρδιά τῶ ἑλληνικῶ
λαοῦ, γιατί ὁ ρομαντισμὸς εἶνε
κάτι φυσικὸ, συνιασμένῶ με τὴν
φυσική ἰσότητα τῶ ἀνθρώπου. Ὁ
γεροντολόγος θισιούται πάντοτε
τὴ μεγαλύτερη μορφή τῶ Ἐθ-
νικῶ Βάρδου, ὁ νεότερος ἔμφοιν
νὰ τὴν γνωρίσουν ὀλοένα περισ-
σότερο, ἀπὸ τὰ ἔργα του, τὴ βιο-
γραφία του, τ' ἀνέκδοτα τῆς τρι-
κμισμένης ζωῆς του.

Συγγραμτικῶς πολὺ εἶνε ἡ τε-
λευταίος μέρες τῶ Ἀχιλλέως
Παράσχος. Ἐπτεσε στὸ κρεββάτι
ἀρρωστὸς τῆς Πρωτοχρονιά τῶ
1895. Ἐπὶ 22 ὀλοκλήρη μερών-
τα ἀγονοῖσε ὁ ποιητὸς στὸ
φτωχικὸ του σπίτι τῆς ὀδοῦ Πε-
τραζή, κοντὰ στὴ Μητρόπολι.
Μερικῶς μέρες ποιητικῶς τὴς πέ-
ρασε σὲ μία πολυθρόνα, ἀποφύ-
γοντας τὸ κρεββάτι, γιατί φοβό-
τανε ὅτι σ' αὐτὸ θὰ τὸν κατέ-
— ὅπως ὀνομάζετ' τὸν θάνατο.

βαλε εὐκολότερα «ὁ ἐνεδρεῖον ἔχθρο»
"Ὅταν ὄμως ἔπτεσε κατὰκοιτος, ἔχασε
πειὰ τὸ θάρρος του. Ἐγύριζε τὰ μά-
τια του λυπημένα στὰ πρόσωπα τῶ
τὸν περιστοιχίζαν καὶ πὸν προσπα-
θοῦσαν νὰ τὸν ἐμνεύσουν ἑλπίδες.

—Γιατρούλη μου, ἔλεγε στὸ γι-
τροῦ του καθηγητὴ Καλλιζοῦνη, σῶ-
σε με, ἄν εἶνε στὸ χέρι σου... Τὴν
ἀγαπῶ ἀόμοι τῆ ζωῆ !..

Καὶ ὅταν ἡ γυναῖκα του ζητοῦσε νὰ
τὸν καθησυχάση, λέγοντας :

—Ἀλλὰ σὺ, Ἀχιλλέε μου, θὰ ζή-
σης ὀγδόντα χρόνια...

—Ὀγδόντα εἶνε, Κλειώ ; Κλειώ
μου, ἔκατόν ! Ἐκατόν εἶπε, Κλειώ
μου, ἔκατόν ! Ἡ μάλλον 160. Ὡ,
πόσον ὀραία εἶνε ἡ ζωῆ !..

Ἀλλὰ, παρὰ τοὺς πόθους τῶ ποι-
ητοῦ, ὁ θάνατος κατακοῖσε καθημέ-
ρη ἔδαφος. Ἡ ἀναπνοῆ του γινότανε
ὀλοένα πὸ δύσκολη, ἡ δύναμις τὸν
ἐγκαταλείπαν. Ἐκῶς προσπάθειες
νὰ σπρωθῆ, νὰ κατεβῆ ἀπὸ τὸ κρεβ-
βάτι.

—Ἀναπαύσου, Ἀχιλλέε μου, τὸ
ἔλεγε ἡ γυναῖκα του.

Καὶ ἐκείνος ἀπαντοῦσε με πίκρα :
—Ὡ, ἀφῆστε με... Ὁ ἀναπαυθῶ
τὴν προσοχή Πέμπτην, διὰ παντός,
μεταῦ δύο λαμπάδων !..

Γὰ νὰ τὸν παρηγοροῦν, τὸν διά-
βαζαν τὰ ἔργα του ἡ ἐφημερίδες γιὰ
τὴν ἀσθένειά του καὶ τὸ ζῆλον ἐν-
διαφέρον τῶ λαοῦ γιὰ τὸν ἔθνικὸ
ποιητὸ του.

—Τώρα εἶνε ἀργά ! ἀπαντοῖσε.
Λάβετε δια, δια αὐτὰ, καὶ δότε μοι
μίαν ἀντίνα ἰγείας, μίαν πνοή !..

Ἀπὸ τὸ ἀπόγευμα τῆς 26ης Ἰανου-
αρίου ἡ κατάσταση τῶν ἐξοικωτέρη-
ψε. Συχνά ἔπτεσε σὲ λήθαργο καὶ
ἄλλοτε σὲ φρεναλίτη. Φανταζόταν
ὅτι βλέπει μπροστὰ του τὸν ἀδελφῶ
του Γεώργιο — τὸν φλογερὸ ἐπίσης
ποιητὴ, πὸν τὸν ἐχρησίμευσε σὴν κα-
τέρας — καὶ ἀνασπινόμενος ἀπὸ τὸ
στροφίμα, φωνάζοντας θλιβερά, με τὸν
στομακωδὴ τὸνο του :

—Γεώργιέ μου ! Γεώργιέ μου !..
Ἡλθεσ λοιπόν !..

Κατὰ τὸ βράδυ ξαναβάρθηκε λίγο

τὸν ἐαυτὸ του, ἀλλὰ γρήγορα τὸν ἔπασσε ἄλλη ταραχή.

—Ἐρχεται τὸ ἔρεβος ! ἔλεγε. Ἐρχεται τὸ σκότος !.. Ἐρχεται ἡ
νύξ !.. Ὡ, πὸς με ταρασσει αὐτὴ ἡ νύξ !..

Καί, ὅπως ὁ Γκαίτε, ὅταν ξενηγοῦσε, ἔζητησε καὶ ὁ Παράσχος
«Πλειότερον φῶς ἢ Τοῦ ἀναφαν ἔξη σπερματώσα. Σιγά-σιγά ἔχασε
τὴς ἀσθήσεις του, ἔπτεσε σὲ κοματώδη κατάσταση... Κατὰ τὰ χαρά-
ματα, πὸν ἀκούστηκε ἡ καρδιά τῆς γειτονικῆς Μητροπόλεως νὰ ση-
μαῖν τὸν ὄρθρο, ὁ Ἀχιλλέως ἄνοιξε τὰ μάτια, κούταξε τὴ γυναῖκα του
καὶ τὰ παιδιὰ του, πὸν ἀγρυπνοῦσαν γύρω του, καὶ διὰ δάκρυα ἐβόλη-
σαν ἀπὸ τὰ βλέφαρά του. Ἐκείσε κατόπιν τὰ μάτια του γιὰ πάντα.
Ἦταν νεκρὸς !..

Ἀπὸ τ' ἀγνωστα στοὺς πολλοὺς ἀνέκδοτα τῶ Ἀχιλλέως θὰ σημειώ-
σομε ἐδὸ τὰ πὸ χαρακτηριστικὰ.

Καὶ ἐν πρώτοισ, γιὰ τὴν ποιητικὴ του ἐμφάνιση :

Ἄν εἶνε γνωστοὶ ποῖοι ἦσαν ὁ πρώτος στιχοῦ τῶ Ἀχιλλέως. Δη-
γοῦνται ὄμως τὰ ἔξῃς σχετικὰ. Ὁ ἀδελφῶς του Γεώργιος, ὁ φουτανελ-
λοφόρος, πὸν ἐγγύριζε προσωπικῶς πολλοὺς ἀνδρες τῶ Ἀγῶνος, ἐδά-
βαιε μία μέρα ἕνα ποιημὰ τῶ Ἀχιλλέως πατριωτικὸ σὲ κίβλο ἀγωνι-
στῶν, στὸ σπίτι τῶ στρατηγῶ Θεωδορῶ Γρίθα.

—Ποιήριμ ! φώναξε ὁ Γρίθας. Μπαρόδ, Γιώργη.

—Ἄν εἶνε δικὸ μου, ἀπάντησε ἐκείνος. Εἶνε τὸ μικρὸν μου ἀδερφῶ.

—Τί λέξ ; Γράφει τέτοια ποιήματα ὁ Ἀχιλλέας ; Ἐ, λοιπόν, αὐτὸς
θὰ σὰς βάλῃ κάτω ὄλους τοὺς ποιητὰς ! ἐφορίτηνε ὁ Θεωδορῶς ὁ
Γρίθας.

Τὴν ἐτοιμότητα τῶ πνεύματος τῶ Παράσχος καὶ τὴν Ἀρχολόγια
εἰρηνοία του, δείχνει καὶ τὸ ἔξῃς περιστατικὸ :

Κάποτε, περὸντας ἀπὸ ἕνα δρό-
μο, διάβασε σ' ἕνα τοῖχο μίαν ἀνο-
στη ἐπιγραφὴ με τὴν ὑποσημείωση:
«Γλυπτῆς ὁ Χίος ἔχαραξε».

Ἀμέσως ὁ Ἀχιλλέως ἔβγαλε τὸ
μολυβδαί του καὶ ἔγραψε :
Τὴν Ἰλιάδα ἔγραψε ὁ Ὀμηρος ὁ θεός,
τὴν ἀνωθὴ ἐπιγραφὴν ὁ Γλυπτῆς ὁ Χίος !

Κι' ἐξακολούθησε τὸ δρόμο του,
γελῶντας σαρκαστικὰ. Τὸ πρῶμα
διαδόθηκε κατόπιν καὶ πολλοὶ ἐπι-
γαιναν νὰ διαβάσουν τὸ διατζο τῶ
Παράσχος.

Ἄλλοτε πάλιν, πὸν τὸν ἔδωσαν
νὰ γράφῃ κάτι σ' ἕνα Λεῖωμα
(καὶ τὰ συγανόταν πὸ τὰ Λευ-
κώματα), ἐδήμιωσε διαδρόντας σ'
αὐτὸ ἀντιγραμμένους στιχοὺς τῶ
Βύρωνος καὶ στὴν ἴδια σελίδα στι-
χοὺς με τὴν ὑπογραφή «Νικολέτω-
πουλος». Καὶ ἔγραψε τὸ ἀκόλοθῶ
μνημειώδες τετράστιχο, χαρακτηρί-
ζοντας τὸ εἶνε τὸ Λεῖωμα :
Νεκροταφεῖον ἀληθοῦς ἰσότητος, εἰδί
με τὸν Νικολέτωπουλον ὁ Μπάθρον ὁ
(πῶττει !

Τόπον, Νικολέτωπουλε, καὶ Βύραν ἄν

(δὲν εἶμαι,

θὰ λάβω ὄμως τὴν τιμὴν πλείονος σου

(νὰ κῆμαι !

Ἄλλοτε πάλιν, πὸν τὸν ἔδωσαν

Ἄλλοτε πάλιν, πὸν τὸν ἔδωσαν
συνήθως τὴ νύχτα, καὶ τὰ ὀρωά-
τερα ποιημὰτὰ του τὰ ἔγραψε ἀγρυ-
πνῶντας, γιατί τὴς ὄρες ἐκείνες ἐβ-
ρισκε τὴς ἐμνεύσεις του. Σιγά-σι-
γά, ἡ ἀγρυπνία τῶ γίνικε συνή-
θεια, καὶ δὲν τὸν ἔπασσε ὕπνος πα-
ρὰ μόνον τὰ χαράματα. Καὶ εἶνε
μοιραῶ ὅτι τὴν ἴδια ὄρα ἀναπαύτη-
κε καὶ στὸν αἰώνιῶ ὕπνο.

Ὅταν ὁ Παράσχος ἐπῆγε στὴν
Κωνσταντινούπολι, ἐκτός τῶν ὀμο-
γενῶν πὸν τὸν ἀποθέσαν, τὸν πε-
ριοτήθηκε πολὺ καὶ ἔνας Ἐλληνο-
μαθητὴς καὶ λόγιος πασάς, Ἄμπε-
την ὀνόματι, ἰσχυρὸς στὴ σουλτανι-
κὴ Αἰλή, ὁ ὀποῖος, γοητευμένος ἀ-
πὸ τὴ γνωριμία του, τὸν παρεκά-

(Τὸ τέλος στήν ὄπ' ἀριθ.
50 σελίδα)

Ὁ Ἀχιλλέως Παράσχος
(Σκίτσο τοῦ κ. Γ. Γρηγοῦ)

λέσει να του ζητήσει μιὰ χάρι.

—Μίαν κανδήλαν, είτε ο ποιητής, μίαν κανδήλαν ζητώ, δι' ένα τάφον !...

Και ζήτησε να επιτραπῆ στους Έλληνας της Κωνσταντινουπόλεως ν' ἀνάβουν ένα ἀσθητο καντήλι, ἐπάνω στον παραμελημένον τάφον τοῦ αυτοκράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου. Ὁ φιλέλληνας πασσάς ἀποσχέθηκε νὰ τὸ εισηγηθῆ στοὺς σουλτάνο, φαίνεται ὅμως ὅτι δὲν τὸ ἐπέτυχε. Ἀντ' αὐτοῦ, οἱ Τούρκοι εἶπαν νὰ τοῦ δώσουν ένα παράσημο, ἀλλ' ὁ Ἀχιλλεὺς τὸ ἀπέρριψε.

—Ἐγὼ νὰ βάλω στοὺς στήθος μου τὴν ἡμισέληνον ; εἶπε. Ποτέ !...

Τὸ δωμάτιο τοῦ ποιητοῦ, ὅπου ἐργάζονταν ὡς τις τελευταῖες του ἡμέρες, ἦταν μικρὸ καὶ φτωχικόν. Τὸ μόνον του παράθυρο ἔβλεπε στὸν Παρθενώνα. Κοντὰ στοὺς παράθυρο ἦταν ἡ βιβλιοθήκη του καὶ πλάγᾳ αὐτῆς τὸ ἀπλὸν κρεβάτι του. Ἐπάνω ἀπὸ τὸ κρεβάτι του ἦταν μικρὸ εἰκόνημα μετὰ τὸ Σταυρὸν, τὴ Λόγην καὶ τὸ Σπύγγον τοῦ Μαρτυρίου. Πιο ἐπάνω, ἕνα ἀπλὸ κέντημα σὲ καμβά, μετὰ τὴν ἀκόλουθον ἐπιγραφήν, ποὺ ἀποτελοῦσε τὸ ἐμβλημα τοῦ :

ΘΕΙ'ΚΗ ΟΙΚΟΥ ΕΥΧΗ

- “Ὅπου πίστις, ἀγάπη !
- “Ὅπου ἀγάπη, εἰρηνὴ !
- “Ὅπου εἰρηνὴ, εὐλογία !
- “Ὅπου εὐλογία, ἐκεῖ ὁ Θεὸς !
- “Ὅπου ὁ Θεός, ἐκεῖ οὐδεμία ἐστὶ ἀνάγκη !

Ὁ Παράσχος ἔγραφε πάντοτε καθισμένος μπροστὰ στὸ γραφεῖο του, καὶ ἔγραφε γρήγορα, ἀποφεύγοντας τὰ ὀρθήματα. Τὸ γραμμικὸν του ἦταν καθαρὸ, καὶ τὰ χειρόγραφα του τὰ ἔρριχνε ἄτακτα, στὸ μεσαῖον συρτάρι. Ἐνα ἄπ' τὰ τελευταῖα ποιήματά του εἶνε ἕνας ἕναυτος παιηγορμὸς στ' Ἀποκαλυπτικὰ τοῦ στρατάρχου Καραϊσκάκη, ποὺ δὲν ἐπρόκειτο νὰ τὸν ἀπαγγείλῃ. Σ' αὐτὸν ὁ ποιητὴς προλέγει τὸ θάνατό του. Ἀρχίζει μετὰ τοὺς ὁσπὴς ὀρθοὺς στίχους στὸν Καραϊσκάκη :

Ἐθάρρεψε πῶς ἔπεσε, πῶς ἀνοίξε ντουφεκί,

μπαραοῦτι μὲς στοῦ ὕπνου του πῶς μύρισε τὴ ζάλη,
Γιουρκιά πῶς ἀφουγκράστηκε καὶ Τούρκου τουμπελέκι,
καὶ ζύπνησε τῆς χαλογρηῆς ἡ γένην ἡ μεγάλη...

Λοιπὸν, σ' αὐτὸ τὸ ποίημα ἰσχυρίζονται καὶ οἱ ἐξῆς δύο προφητικοὶ γιὰ τὸν ἑαυτὸ του στίχοι :

Μὰ ἀνίσως ἐρραγίστηκε ἡ λύρα ποὺ κρατοῦσα,
δὲν βλάπτει, μούμεινε ἡ καρδιά, κί' αὐτὴ εἶνε ἡ Μοῦσα!

Νὰ τώρα καὶ ἕνας χαρακτηρισμὸς τοῦ Βλάση Λαδογιάννη γιὰ τὸν ποιητὴ :

«Ὁ Ἀχιλλεὺς Παράσχος δὲν ἔγραφε μόνον ποιήματα. Ὁ βίος του ολόκληρος, ἡ ομιλία του αὐτὴ, ἦτο ποίημα. Αἱ φράσεις του ἦσαν εικονικώταται καὶ τὰ κινήματά του εκφραστικώταται τῶν αἰσθημάτων του. Μία στροφή τῆς κεφαλῆς του, ἕν κίνημα, ἦτο ἀκομὴ ποίημα. Οὕτως ἐξῆσε καὶ οὕτως ἀπέθανε ὁ τελευταῖος τῶν ψαλτῶν τοῦ Μεγάλου μας Ἀγώνος».

Ὁ Ἀχ. Παράσχος ἀγαποῦσε ἐξαιρετικῶς τὰ λουλούδια καὶ τὸν καφέ, τὸν ἐρατεινόν, ὅπως τὸν ἔλεγε. Μποροῦσε νὰ μὴ φάῃ, ὅχι ὁμῶς νὰ μείνῃ χωρὶς ἀνθη καὶ καφέ. Ἀπὸ τὰ ἀνθη προτιμοῦσε τὸ τραντάφυλλο, τὸν κρίνον καὶ τὸ γαρύφαλλο, ἀν καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομαζε ο β ρ α κ α ζ τῶν λουλουδιῶν, ἀπὸ τὸ σχῆμα του καὶ τὴ λαϊκὴν του διάταξιν.

Στὰ νεῖατα του ὁ Ἀχιλλεὺς ἦταν ὄρθιος ἄνδρας. Ἀλλὰ καὶ μετὰ τοῦ θανάτου του, ἀν καὶ ὁ χρόνος εἶχε ἀλλοιωθῆ πρόωρα τὸ μέτωπό του, διατηροῦσε σημάδια τῆς πρώτης του ὀμορφιάς. Ποιὰ ἰδέα εἶχε ὁ ἴδιος γιὰ τὴν ἐμφραστικὴν του μορφήν, τὸ φανεροῦναι τὸ ἀκόλουθον ἐπιπέδον, ποὺ μάλιστα τώρα μετὰ τὰ Ἑλληνοαλβανικὰ γίνετα ἐπίκαιρον :

Στὰ χρόνια ἐκεῖνα τοῦ πολεμικοῦ ὄργασμοῦ ἐναντίον τῆς Τουρκίας, ποὺ ὅλοι ὄνειρευόνταν μιὰ ἔνωσιν τῶν βαλκανικῶν λαῶν, εἶχε κατεβῆ στὴν Ἀθήνα ἕνας ζωηρὸς Ἀλβανός, Κουλουριώτης ὀνόματι, ἀπόστολος τῆς συζητουμένης τότε ἐνώσεως τῆς Ἀλβανίας μετὰ τὴν Ἑλλάδα. Τότε, ὁ περίφημος Φασέξ, ὁ Παράσχος καὶ ἄλλοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ Κουλουριώτης, μαζευόντουσαν στὸ μεγάλο καφενεῖο τοῦ Συντάγματος καὶ συζητοῦσαν διάφορα πατριωτικὰ, ζητήματα. Ἐνα βράδι, ὁ Ἀλβανὸς Κουλουριώτης ἀμφισβητοῦσε τὴν ὑπεροχὴν τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς ἀπέναντι τῶν ἄλλων τοῦ Αἴμου, καὶ μάλιστα... τῶν Ἀλβανῶν.

—Ἐὰ τέλους, εἶπε ὁ Κουλουριώτης, κατὰ τί διαφέρετε σεῖς ἀπὸ ἐμᾶς ;....

—Κατὰ τί διαφέρομε ; ἀπάντησε θυμωμένος ὁ Ἀχιλλεὺς. Ἐλα νὰ ἰδῆς !...

Καὶ ἀρπάζοντας τὸν Ἀρβανίτη ἀπὸ τὸ χεῖρ, τὸν σέρνει ἀπότομα μπροστὰ στὸν καθρέφτην.

—Νά, κατὰ τί διαφέρομε ! τοῦ λέει. Κῦρτα τὰ μούτρα σου, Κουλουριώτα, κῦρτα καὶ τὰ δικά μου !... Ὅμοιοι εἴμεθα ;...

Ὁ Ἀρβανίτης, ποὺ εἶδε τὴ φάτσα του κοντὰ στὴν μορφήν τοῦ ποιητοῦ, ντροπιάστηκε καὶ ἔφυγε, ἐνῶ ὅλο τὸ καφενεῖο γελοῦσε. Καὶ ὁ ὄρθιος Ἀχιλλεὺς ἔλεγε στοὺς ἄλλους :

—Ἀπὸ Θεοῦ καταγόμεθα ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες, ἀπὸ τοὺς Ὀλυμπίους Θεοῦς, φίλοι μου !...

Οἱ τελευταῖοι στίχοι τοῦ Ἀχ. Παράσχου ἦσαν τὸ ἐξῆς ἐξάστιχο.

γκρουπιέ.

Καὶ τότε συνέθη κάτι πολὺ παράξενο. Ἡ ἐλεφάντινη σφαῖρα τοῦ Ἰουσελ εἶχε ἀκουμπήσει τὰ δαχτυλιδία. Ὅλοι οἱ θεσπασταὶ τὸ βαρῶνικαί τοὺς φίλους του νὰ τὸν συνοδεύσουν στὸ φεῖο τοῦ διευθυντοῦ Ἐκεῖ τοὺς πέρασε τις χειροπέδες.

—Γώρα μπορούμε κί' ἐμεῖς νὰ διασκεδάσουμε, μού εἰπε τρομερὴ σπεῖρα τῶν λωποδυτῶν τοῦ Καζίνου συνελήφθη.

—Ὡστε ὁ τυχερὸς βαρῶνος κί' οἱ τρεῖς φίλοι του...

Ἦταν τέσσερες ἐξυπνοὶ κατεργαρέοι, ποὺ κατ' ἄρσην «νικήσουν» τὴν ρουλέττα μετὰ τὸ ἐξῆς τέχνασμα: Κῶτα τοῦ πέτρα τοῦ δαχτυλιδιοῦ τοὺς εἶχαν ἕναν ἰσχυρὸν μαγνήτη, ποὺ τοῦσαν λοιπὸν ὁ ἕνας δίπλα στὸν ἄλλο, ὥστε ἡ μπίλλα τοῦ ασμένῃ ἀπὸ τοὺς μαγνήτες, δὲν σταμάταγε ἀπότομα, ὅταν τοὺς ἄλλους μαγνήτες, σταμάταγε τέλος μπροστὰ στὸν ἰσχυρὸν τοῦ βαρῶνου ντὲ Γκρενβίλ, ποὺ εἶχε ἄλλωστε στὸ δαχτυλιδίον ἰσχυρότερο μαγνήτη. Εὐτυχῶς ὅτι ἀπαλλάξαμε τὸν ἑαυτὸν ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἐνοχλητικὸς θαμῶνες, ποὺ εἶχαν καταστῆ ἀράνκα. Αὐτὴ ὁμῶς ἡ ἐπιτυχία, μᾶς ἐξησφάλισε ἀκόμη περισσότερο ὡς ἐβδομάδος ἀνέξοδη παραμονὴ στὸ Μόντε Κάρλο. Μπροστὰ λοιπὸν νὰ διασκεδάσῃς ὅσο θέλεις. Ἀρκετὰ κράτησες τὴν σχεσί σου.

Πέρασα μετὰ τὴν Μαριζ ντὲ Πομεράν, δηλαδὴ τὴν Λουίζ Μαριζ καὶ τὸν Ζωρζ Ρουσελ μιὰ ὑπέροχον ἐβδομάδα στὸ Μόντε Κάρλο. Πρώτη φορὰ ἕνας καινούργιος χρόνος μ' εἶχε θυμηθῆ μοῦ εἶχε χαρίσει μιὰ τόσο μεγάλη εὐτυχία. Ἐτοίμοι ἦσαν ὅσοι κατὰ χαρῶ ἕναν μαγάλο ἔρωτα. Γιατί ἡ «γυναῖκα» μου, καθὼς ὡμολόγησε, δὲν εἶχε μείνει ἀσυγκίνητη ἀπὸ τις τρυφερὰς ποιήσεις μου. Κί' ἡ ὡμορφὴ συνεργάτις τοῦ ἀστυνομικοῦ, ἡ μιὰ πιστὴ καὶ ἀφωσιωμένη φίλη μου!

Αὐτὴ ἡ περιπέτεια στὸ Μόντε Κάρλο ἦταν ἡ πιὸ ὡμορφὴ ὅλες ποὺ εἶχα δοκιμάσει στὴ ζωὴ μου.

ΠΩΛ ΜΠΡΕΝΓΚΕ

ΚΑΤΩ ΑΠ' ΤΙΣ ΚΕΡΑΣΙΕΣ

βεργες, ἔφτασα κοντὰ του, εἶδα πειὰ καλύτερα καὶ ἀσπίδα νάθεμα στὴ μυωπία μου! Εἶχα μπροστὰ μου ἕνα ἀντρέικον ντυμένο μετὰ τὰ ρούχα τοῦ Γιατροῦ. Ἐνα σκιάχτρο, γιὰ τὰς ἰατρικὰς!... Τὴν ἴδια στιγμὴν, ἄκουσα μιὰ κραυγὴ φερμένη ἀπὸ κρυὰ :

—Ἐ, βρέεέέ!... Ὁξω ἀπὸ τ' ἀμπέλιου !...

Ἦταν ὁ δραγάτης.

Δὲν ἤξερα τί νὰ κάνω. Στάθηκα σαστισμένος, ἀναπονεμένος... Μιὰ ντουφεκιὰ βρόντηξε στὴ γαλήνη τῆς ἐσπέρας, ἄκουσα τὰ σκάγια νὰ σφυρίζουν γύρω μου, νὰ τρυποῦν τὰ ἄκρα... Σηκώνοντας τότε τὰ χέρια ψηλά, φωνάζοντας, ἐπῆγα κατὰ τὴν δραγασιά.

—Δὲν ἐμπῆκα νὰ κόψω σταφύλια, ἐξήγησα στὸν ἀγριὸν ἀμπελοφύλακα. Νόμισα πῶς ἦταν ὁ παλιός μου φίλος, ὁ τρὸς καὶ μῆκα νὰ τὸν κουβεντιάσω.

Σὲ μᾶς δὲν περνοῦν ἐφτοῦνα, μούγκρισε ὁ ἀρματωτὸς ἀρβανιτόβλαχος. Κόψε γρήγορα, νὰ μὴ σοῦ φυτέψω τίποτα κόσκαγα στὸ κριάς!...

Ὅταν ἔφτασα στὸ χωριό, ὅλοι εἶχαν μάθει τὸ πάθημά μου καὶ στέκονταν στὴν πλατεῖα νὰ με ἰδοῦν. Οὔτε ὁ Σάντζος ριζεντας ἀπὸ τὴν κωμικὴ ἐκστρατεία του, δὲ θάγεινε μετὰ εἰρωνικὰ χαμόγελα δεχτός.

ΣΤΕΦ. ΔΑΦΝΗ

ἐπιγράμμα, ποὺ βρέθηκε στὸ συρτάρι του :

Ἄνθρωπο ποτὲ μὴν ἐξυπνᾶτε,
εἶνε θλιβερὴ, μεγάλη ἀμαρτία,
νὰ τὸν ἐξυπνᾶς ἐκεῖνον ποὺ κοιμάται !
Ἡ ἀνάστασις δὲν εἶνε εὐτυχία !
Ὁ Θεὸς ζωῆς μᾶς ἔχει δώσει κῦμα,
πλὴν διώρθωσε τὸ λάθος του τὸ μνήμα !